

Детски център „Надежда“ затваря врати

В началото на 2020 година с много любов, желание и вяра отворихме Кризисен център за деца, пострадали от насилие, с приоритетно настаняване на деца, пострадали от трафик.

Поставихме си амбициозната, но напълно осъществима задача да предоставяме комплексна грижа и подкрепа на деца, пострадали от най-тежки форми на насилие.

Щастливи бяхме, че отварянето на този център ОБЕДИНЯВА Столична община, Национална комисия за борба с тарфика на хора и Фондация „П.У.Л.С.“.

Вярвахме, че всички ние заедно можем да създадем среда на подкрепа, разбиране и грижа за най-тежко пострадалите деца.

На церемонията за откриване десетки представители на институции – МТСП, АСП, ДАЗД, МВР и др. декларираха своята готовност и желание да подкрепят общите ни усилия.

За съжаление всичко това остана само в сферата на добрите пожелания.

Скоро след откриването на центъра екипът на организацията наблюдава сериозни рискове за живота и здравето на децата – започващи от **състоянието на обекта /течове и необезопасени места/и необходимостта от спешни ремонтни дейности**, които да отстранят веднага появили се дефекти в извършения предварителен ремонт.

Местоположението на Център Надежда се оказва също «стратегическо» за наркодилъри и криминален контингент, който много бързо разпозна рисковата група от деца и упешно започна тяхното въвличане в организираната проституция, дилърство и вътрешен трафик. Децата много бързо го разпознаха и докладваха, че това са организирани групи, които са локализирани около «Лъвов мост».

Въпреки усилията на екипа на Фондация „П.У.Л.С.“ и целенасочена обучителна и превантивно терапевтична работа, децата бяха привлечени от тези криминални лица и това започна да оказва систематично, негативно влияние върху подрастващите.

Поради разположението си на първи етаж в жилищен блок, центърът е **обграден с решетки с идея неговото обезопасяване. Център не разполага със защитена среда за излизане и игра на открито на децата.** Прозорците се явяват единствения път за естествено охлаждане и добро проветряване. Отворените прозорци обаче дадоха пространство изключително лесно младежите и девойките да получат психоактивни вещества или други рискови „пратки“ от лицата с криминални поряви.

Със стартирането на социалната услуга многократно ставаха инциденти – заливане с боя на входа на центъра, многократно чупене на прозорци, **умишлен палеж** на една от терасите в центъра....

На 10 ноември 2020 беше извършен втори палеж, този път от дете със зависимост към наркотици, което получи средството за палежа от вън, през предварително счупения от него прозорец.

Фондация „П.У.Л.С.“

Адрес: ул.Средец №2, гр. Перник 2300, България • Телефони: +359 76 60 10 10 / +359 76 60 33 60 www.pulsfoundation.org •
e-mail: pulse.women@gmail.com / pulse.aids@gmail.com

Въпреки осигуреното от Фондация „П.У.Л.С.“ видеонаблюдение на центъра набезите по базата продължават, а денонощно около него обикалят и влизат в контакт с деца, лица с криминални прояви.

Социалната услуга се предоставя при капацитет, обслужващ персонал и бюджет, определени по единните стандарти и критерии за Кризисен център, съгласно Методическо ръководство, утвърдено от МТСП, АСП, 2013г. и съгласно Решение № 776 от 30.10.2018 г. за изменение и допълнение на Решение № 277 на Министерския съвет от 2018 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2019 г. и съставлява 24 часова програма за кризисно настаняване и рехабилитация на деца, пострадали от насилие или трафик.

За съжаление предоставените ресурси за обезпечаване на нуждите на центъра – режимни и персонал са крайно недостатъчни за покриване на нуждите от професионална подкрепа и системните режимни нужди от ремонт, подобрения и индивидуални и групови занимания на децата, които да ги извеждат от опорочения кръг на ситерна злоупотреба с тях.

С дарения и други проекти Фондация „П.У.Л.С.“ осигурява частично дофинансиране на центъра, но това е крайно недостатъчно и несигурно и в бъдеще буди притеснения за обезпечаването на висококвалифицирани специалисти – педагози, психолози, социални работници и др, които е необходимо да оказват 24-часова подкрепа и грижа на настанените деца.

От откриването си до днес в Детски център „Надежда“ екипът на Фондация „П.У.Л.С.“ е оказал подкрепа на 15 деца.

Базирано, както на случаите на настанените деца в центъра, но и на над 20 годишният опит на Фондация „П.У.Л.С.“ екипът на услугата наблюдава сериозни нужди от актуализиране на политиките по отношение на следване на най-добрия интерес на детето и подкрепа на детето и семейството. Родителите на децата, които са настанени в центъра имат нужда от подкрепа, разбиране и овластяване в поемане на грижите за техните деца (в случаите, в които това не застрашава живота и здравето на децата).

През последните месеци опитите ни да проведем конструктивен диалог с отговорните институции и да вземем решение и необходими мерки за осигуряване живота, здравето и сигурността на децата не срещна подкрепа и разбиране. Официалните ни писма с молба за поставяне на идентифицираните проблеми на масата за дискусия бяха посрещнати с неразбиране, налагане на методически предписания и системни, технически проверки от страна на ДАЗД, АСП, Столична община, РДСП. Административни проверки от специалисти, които трудно асоциираха явната персистираща проблематика с конкретната работа с децата и изразените, индивидуални потребности на всяко едно дете, страдащо от тежките форми на насилие и трафик /95 % от настанените деца са със сексуално насилие- изнасилване/ и предприемане на действия в „най- добрия интерес на детето“.

Проверки, в които проверяващите отбелязват „Не ни интересуват децата. Дайте да видим документите“.

Проверки, в които представители на ключови институции споделят „Не трябва децата да се чувстват като у дома си. Не трябва да е уютно като дом. От начало на децата ТРЯБВА да им се покаже, че ще стоят в този център колкото ТРЯБВА. В краен случай им прочетете Мери Попинз“

Опитите ни да намерим училища в близост до центъра и настанените деца в Кризисния център да продължат своето образование срещнаха сериозна съпротива от директорите: „Аман от Вас! Не ги искаме тези деца“ .

Десетки са примерите от последните месеци, в които екипът ни среща агресия, неразбиране и дори завист към децата, които са се почувствали уютно в Център Надежда, към предоставянето на комплексна грижа и подкрепа за деца, които имат специфично поведение и са особено уязвими от попадане в ситуация на насилие и сексуална експлоатация.

Липсата на сътрудничество, разбиране и комуникация между институциите е в основата на серия от проблеми и предизвикателни ситуации, които станаха ежедневие за екипа на кризисния център.

- **Момиче, на 14 години, зависимост към наркотици, серия от бягства.** Въпреки многократните сигнали за търсене на друга, подходяща услуга, в която детето да получи грижа то беше настанено отново в кризисния център, където поставя себе си и останалите деца в риск. На 10.11 като я върнаха от 2 РПУ след поредно бягство и унищожаване на базата в центъра. Веднага след настаняването ѝ в стаята дете чупи прозореца с нощно шкафче и от вън ѝ подават запалително средство. Последва пожар. Позиция на ОЗД Сердика към ОЗД Красно село за отказ от настаняване, който като информация достига до Фондация ПУЛС с четири дни закъснение и последвал въпрос на 11.11.2020 „ А вие защо я приехте“ .

Нито един от двата отдела за закрила на детето не беше информирал ръководителя на кризисния център за това становище.

На 11.11.2020 директора на ДСП „Сердика“ категорично заявява „Не ме интересува къде ще настаните детето, то се връща при вас“, след като помещението за настаняване на детето е изгоряло предната вечер.

- **Момиче, 15 години -** Делото за настаняване. Без да се изчака детето, закъсняло с 3 минути /пред зала в 15 и 3 мин. – Съдийката се произнася с **„Детето да се реинтегрира при майката или да се настани в друга услуга“ – без да се изслуша детето, без да се даде възможност на специалистите до споделят професионалните си наблюдения и препоръки. Същото дете е обект на системно физическо насилие от страна на майка си, а Детски център „Надежда“ е първата социална услуга, от която то не избяга за 8 месеца.**

След изцяло пренебрегване на желанието на детето да остане в Център Надежда, който детето приема за свой дом и запазване на избраното от него училище, последвала процедура от страна ОЗД Сердика за неговото преместване с мотива „Не трябва да ти е уютно“, „трябва да те подготвим за живота, защото живота не е идеален“ и „ по методика тук можеш да останеш само 6 месеца“, детето започна серия от автосуицидни действия на бягства и крайно рисково поведение, с което на яве „показа“, че заслужава това агресивно поведение към себе си от страна на голяма част от институциите.

Тези примери са дълги и безкрайни. Болката от създалата се ситуация е огромна, последствията – за съжаление са осакатеното бъдеще на децата, които не получават ефективни грижи и подкрепа.

Системната липса на сътрудничество и координация между институциите УБИВА децата.

Фондация „П.У.Л.С.“, като организация с 21 години опит, експертиза и добри практики отказва да продължи работа в тази враждебна и нараняваща децата среда, среда, която осакатява бъдещето им.

Въпреки всички трудности през последните месеци, екипът на Фондация „П.У.Л.С.“ показа на 16 деца и техните родители, че има кой да ги чуе, разбере и подкрепи.

Това бяха деца, които **първи път отидоха на кино, море, планина.**

Деца, които за първи път празнуваха 1 юни без побой и скандали.

Това бяха деца, на които им беше показано, че са важни.

Деца, които разбраха, че мнението им има значение!

Едни деца, чието поведение беше разбрано!

Децата усетиха Детски център „Надежда“ като свой дом, дори за 3 или 6 месеца.

Децата усетиха място, в което се чувстват защитени за първи път.

Всичко това много ясно може да се чуе от устата на всички тези деца. Важно е да има кой да ги попита и още по-важно да ги **изслуша и да ги ЧУЕ!** Защото децата говорят!

Ние възрастните, специалисти НЕ ЖЕЛАЕМ да ги слушаме!

Ако ние наистина искаме децата ни да растат ЗАЩИТЕНИ, ние възрастните, авторитетите и институциите трябва да се обединим около нуждите на тези деца и максимално да работим в насока „НАЙ-ДОБРИЯ ИНТЕРЕС НА ДЕТЕТО“, а не да влизаме в незряла конкуренция на властоимаци и изпълнители.

Всички ние е важно да намерим общ език и възможности да подобрим системата за закрила на детето в България, която определено вече е дълбоко дискредитирана.

Кризисният център „Надежда“ към Фондация „П.У.Л.С.“ затваря врати от 01 януари 2021, с много надежда, че институциите включени в системата за закрила на децата ще успеят в бъдеще да си подадат ръка и да чуят гласът на детето.